

PREKYBOS PREKĖMIS TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Prekybos prekėmis tvarkos aprašas (toliau — Aprašas) nustato bendruosius reikalavimus prekybai prekėmis Vilniaus dailės akademijos (toliau – VDA, Akademija) ir kitose prekybos vietose, prekių priėmimui prekybai, prekių kainos nustatymui, asmenims prekiaujantiems ir /ar atsakingiems už prekybą prekėmis, prekių apskaitai ir kitus su prekyba prekėmis susijusius aspektus.

2. Akademijoje vykdoma prekyba šiomis prekėmis: Akademijoje pagaminta produkcija (išleistais leidiniais ir kt. prekėmis), Akademijos įsigytais prekėmis, skirtomis perpardavimui (VDA reklaminė atributika: džemperiai, magnetukai, tušinukai ir pan.), autorių pagaminta produkcija (sukurtais meno kūriniais), (toliau – Prekės¹).

3. Prekėmis yra prekiaujama Akademijos nustatytose pastoviose prekybos vietose Akademijos viduje (VDA padaliniuose (VDA galerijose, Panemunės pilyje, Nidos meno kolonijoje, VDA meno ir dizaino krautuvėje (fizinėje ir internetinėje), Vilniaus fakulteto knygynėlyje), ir laikinose prekybos vietose už Akademijos ribų: parodų, mugių ar renginių metu įrengtuose paviljonuose, prekystaliuose, stenduose ir kt. (toliau – VDA prekybos vietos), taip pat kituose (ne VDA) knygynuose ir galerijose.

4. Šio Aprašo nuostatos nereglamentuoja prekybos Akademijoje sukuriama meno kūriniais. Iškilus poreikiui prekiauti tokiais kūriniais, jų savikainos, antkainio, pardavimo kainos nustatymo, nurašymo, esant poreikiui dovanojimo tvarką, platinimo būdus nustato atskiru VDA rektoriaus įsakymu sudaryta komisija.

II. PREKYBOS PREKĖMIS PAGRINDAI

5. Pagrindą, kuriuo remiantis prekė yra Akademijos dispozicijoje ir ja yra prekiaujama VDA prekybos vietose apsprendžia prekės pobūdis/kilmė.

¹ Prekes užregistravus buhalterinėje apskaitoje jos yra laikomos ir buhalterinėje terminologijoje vadinamos atsargomis.

6. Akademijoje pagaminus produkciją ji yra registruojama buhalterinėje apskaitoje ir užpajamuojama pagamintos produkcijos balansinėse sąskaitose. Atlikus šiuos veiksmus pagamintos prekės gali būti pristatomos prekybai į pasirinktą VDA prekybos vietą (-as).

7. Perpardavimui skirtos prekės (VDA atributika) įsigyjamos iš tiekėjų pagal sąskaitą faktūras, už prekes apmokama pavedimu. Atlikus šiuos veiksmus prekės registruojamos buhalterinėje apskaitoje ir užpajamuojamos prekių, skirtų pardavimui atsargų balansinėse sąskaitose. Atlikus šiuos veiksmus perpardavimui įsigytos prekės gali būti pristatomos prekybai į pasirinktą VDA prekybos vietą (-as).

8. Autorių pagaminta produkcija (sukurti meno kūriniai) priimama prekybai ir ja prekiaujama autoriaus pasirinktoje VDA prekybos vietoje sudarant komiso (konsignacijos) arba Paslaugų dėl erdvių parodoms suteikimo sutartį (kai meno kūriniais prekiaujama kūrinio (-ių) parodos metu) (toliau – sutartis) ir pasirašant kūrinio priėmimo-perdavimo aktą. (Komiso pagrindais prekiaujamos prekės registruojamos buhalterinėje apskaitoje ir užpajamuojamos tik jas pardavus).

9. Prekybai VDA prekybos vietose nepriimamos prekės: (1) prekyba kuriomis yra draudžiama; (2) kurių įsigijimas nepatvirtintas dokumentais; (3) iš asmenų, neturinčių galiojančio verslo liudijimo ar individualios veiklos pažymos.

10. Kiekvienoje prekybos vietoje turi būti kasos aparatas, įregistruotas Valstybinėje mokesčių inspekcijoje. Kasos aparatas parodo visas prekybos vietos pajamas: grynaisiais, mokėjimus kortele ir pavedimu. Kasos aparate esančius grynuosius pinigus, pagal čekių ataskaitų sumas, į VDA banko sąskaitą vieną kartą per mėnesį įneša prekybos vietos atsakingas darbuotojas, o mokėjimai kortele ar pavedimu patenka tiesiai į Akademijos sąskaitą banke.

11. VDA prekybos vietose už prekes atsiskaitoma banko kortelėmis arba pavedimu (kai prekybos vieta atsiskaitymo už prekę metu turi galimybę patikrinti ar pinigai įkrito į sąskaitą). Kai prekybos vietoje nėra banko kortelių skaitytuvo, atsiskaityti už prekes, galima grynaisiais pinigais. Atsiskaičius už prekę pirkėjui yra išduodamas kasos aparato kvitas, o pirkėjui pageidaujant ir sąskaita faktūra. Išimtiniais atvejais, kai prekybos vieta neturi kasos aparato pirkėjui atsiskaitant už prekę yra išrašomas kvitas.

12. Prekybos vietos vadovas arba atsakingas darbuotojas kalendoriniam mėnesiui pasibaigus iki kito mėnesio 10 dienos pateikia VDA Buhalterijai per praėjusį kalendorinį mėnesį parduotų prekių ataskaitą (toliau – parduotų prekių ataskaita), o dėl komiso pagrindais parduotų prekių – ir parduotų kūrinų autorių išrašytus kvitus ir/arba sąskaitas faktūras ir sutarčių kopijas; taip pat pirkėjams išrašytų kvitų kopijas (jeigu tokių buvo). Pagal parduotų prekių ataskaitų duomenis, Buhalterija patikrina banko sąskaitoje gautas pajamas už parduotas prekes: grynaisiais pinigais, atsiskaitant kortele ir pavedimu.

III. PREKYBA AUTORIŲ MENO KŪRINIAIS KOMISO PAGRINDAIS

13. VDA prekybos vietose priimami prekybai meno kūriniai (toliau – kūriniai) turi pasižymėti aukšta: (i) menine, (ii) stilistine ir (iii) estetinė verte (toliau – kriterijai meno kūriniam).

14. Prekybos vietos atsakingas darbuotojas, atrinkdamas kūrinius tinkamus prekybai vadovaujasi aukščiau išvardintais kriterijais meno kūriniam ir gali atsisakyti priimti meno kūrinį pardavimui, jeigu kūrinys jo vertinimu, neatitiko bent vieno iš kriterijų. Darbuotojas neprivalo nurodyti ir/ar pagrįsti konkrečių atsisakymo priimti meno kūrinį prekybai priežasčių.

15. Prekybos vietos atsakingas darbuotojas atrinkęs kūrinį prekybai apie tai informuoja kūrinio autorių ar jo įgaliotą asmenį ir parengia sutartį ir kūrinio priėmimo-perdavimo aktą. Šiuos dokumentus prekybos vietos atsakingas darbuotojas pasirašo su kūrinio autoriumi ar kūrinio autoriaus įgaliotu asmeniu kūrinio priėmimo prekybai metu.

16. Kūrinio autorius kūrinio priėmimo prekybai metu privalo turėti galiojantį verslo liudijimą arba individualios veiklos pažymą, kurių pagrindu jie gali gaminti kūrinius skirtus pardavimui.

17. Už autoriaus sukurto meno kūrinio pardavimą VDA taiko 10-60 proc. komisinį mokestį (maržą), kurio konkretų dydį kiekvienu atveju nustato prekybos vietos vadovas, jo nesant – prekybos vietos atsakingas darbuotojas. Meno kūrinio pardavimas taip pat apmokestinamas 21 proc. PVM tarifu.

Kūrinio kainodaros pavyzdys: Autoriaus nustatyta kūrinio kaina (pvz. 100 Eur) + komisinis mokestis (pvz. 40 proc. t.y. 40 Eur) + 21% PVM (nuo prekės ir komisinio mokesčio sumos), t.y. 29,4 Eur = Bendra prekės pardavimo kaina - 169,4 €.

18. Kūrinį pardavus prekybos vietos atsakingas darbuotojas apie tai informuoja kūrinio autorių per 10 dienų nuo kūrinio pardavimo. Gavęs šią informaciją kūrinio autorius išrašo ir per 5 dienas pateikia prekybos vietos atsakingam darbuotojui sąskaitą faktūrą arba prekių (paslaugų) priėmimo-perdavimo kvitą (FR0508 forma) sutartyje nurodytos autoriaus nustatytos kūrinio kainos vertei. Sąskaitoje faktūroje arba kvite turi būti nurodyta sutarties sudarymo ir prekių (paslaugų) priėmimo-perdavimo akto pasirašymo data ir verslo liudijimo ar individualios veiklos pažymos numeris. Buhalterija atsiskaito su kūrinio autoriumi per 20 dienų nuo parduotų prekių ataskaitos gavimo dienos.

19. Priimtu prekybai kūriniumi prekybos vietoje paprastai prekiaujama 30 kalendorinių dienų; konkretus prekybos kūriniumi laikotarpis nurodomas sutartyje. Kūrinio nepardavus per sutartyje nurodytą laikotarpį, jis sutarties šalių sutarimu gali būti pratęstas apie tai pažymint sutartyje (prekybos termino pratęsimo patvirtinimas gali būti atliekamas ir el. būdu). Meno kūrinio nepardavus per sutartyje nustatytą

laikotarpį meno kūrinys išimamas iš prekybos ir grąžinamas jos autoriui pasirašant Prekių (paslaugų) perdavimo-priėmimo aktą. Meno kūrinio autorius turi atvykti atsiimti neparduotos prekės per 10 kalendorinių dienų po to, kai baigėsi sutartyje numatytas prekės pardavimo terminas. Laiku neatvykus atsiimti kūrinio, prekybos vieta kūriniumi disponuoja savo nuožiūra ir už jo saugumą neatsako.

20. Kūrinio autorius privalo apdrausti savo pateikiamus kūrinius meno kūrinių ir/ar vertingų papuošalų draudimu (kuris turi apimti meno kūrinio žuvimą, dingimą, (ap/su)gadinimą ar kitokią praradimą). Kūrinio autoriui neapsidraudus kūriniumi, laikoma, kad už kūriniumi priežiūrą ir saugojimą nuo jų pateikimo VDA dienos, atsako pats Kūrinio autorius. Už apdraustų kūriniumi priežiūrą ir saugojimą nuo jų priėmimo iki jų atsiėmimo termino pabaigos atsako VDA.

21. Tuo atveju, jeigu kūrinys būdamas VDA prekybos vietos žinioje yra sugadinamas, ar žūva dėl VDA prekybos vietos kaltės, laikoma, kad VDA atlygins kūrinio autoriui kūrinio savikainą, kuri negali būti didesnė kaip sutartyje nurodyta autoriaus nustatyta kūrinio kaina.

IV. PREKYBA PERPARDUODAMOMIS PREKĖMIS (VDA ATRIBUTIKA)

22. Prekybai (perpardavimui) įsigytais prekėmis VDA taiko nuo 10 iki 60 % dydžio antkainį nuo prekės įsigijimo kainos, kurio dydį kiekvienu konkrečiu atveju nustato prekės įsigijimą organizavusio padalinio atsakingas darbuotojas. Prekės pardavimas taip pat apmokestinamas 21 proc. PVM tarifu. (Kainodaros pvz. žr. Aprašo 17 p.).

23. Perparduodamomis prekėmis prekiaujama prekybos vietos atsakingo darbuoto ir prekės įsigijimą organizavusio padalinio atsakingo darbuotojo žodžiu sutartą laikotarpį. Prekės įsigijimą organizavusio padalinio atsakingo darbuotojo žodiniu nurodymu prekės bet kada gali būti išimtos iš prekybos.

V. PREKYBA VDA LEIDYKLOS LEIDINIAIS VDA PREKYBOS VIETOSE IR KITUOSE (NE VDA) KNYGYNUOSE KONSIGNACIJOS SUTARČIŲ PAGRINDU

24. VDA leidinio savikainą sudaro faktinės rankraščio rengimo spaudai ir gamybos sąnaudos (teksto redagavimo, vertimų į užsienio kalbas, rodyklių sudarymo, iliustracijų pateikimo, dailininko maketo sukūrimo, maketavimo ir kt.), sutartyse dėl leidinio spausdinimo nurodytos medžiagų ir darbo sąnaudos, leidinio sudarymo, leidinio teksto sukūrimo, leidinio teksto (santraukos) vertimo, iliustracijų sukūrimo ir leidinio maketo sukūrimo kaštai. Jei leidinys spausdinamas VDA spaustuveje, į leidinio savikainą įskaičiuojamos darbuotojų (spaudėjo, parinkėjo) darbo laiko sąnaudų leidinio spausdinimui išraiška darbo

užmokesčiu už šį darbą. Leidinio pardavimas apmokestinamas teisės aktuose leidiniams nustatytu PVM tarifu.

25. VDA rektoriaus įsakymu sudaryta komisija nustato knygos pardavimo kainą, kuri įforminama VDA rektoriaus įsakymu, ir apie tai informuoja Buhalteriją.

26. Likusi po privalomo leidinių egzempliorių paskirstymo bibliotekoms išleistų leidinių tiražo dalis, pagal vidaus važtaraštį, patenka į VDA prekybos vietas, o pagal krovinio važtaraštį ar PVM sąskaitą faktūrą pristatoma platinti kitiems knygynams pagal konsignacijos sutartis.

27. Neišplatinti leidiniai grąžinami į VDA sandėlį. Leidinių platinimo apskaitą tvarko VDA Leidyklos reklamos ir realizacijos skyriaus vedėjas.

28. Kiti knygynai iki kito mėnesio 10 d. pateikia praėjusio mėnesio VDA leidinių pardavimo ataskaitas, kurių pagrindu VDA išrašo ir išsiunčia elektroniniu paštu kiekvienam knygynui sąskaitas faktūras paskutine praėjusio mėnesio dienos data. Knygynai sąskaitas faktūras apmoka per 60 dienų nuo sąskaitos išrašymo.

VI. PREKIŲ REGISTRAVIMAS BUHALTERINĖJE APSKAITOJE

29. Perpardavimui skirtos prekės, jas įsigijus, buhalterinėje apskaitoje registruojamos atsargomis pagal prekių įsigijimo dokumentus – (PVM) sąskaitas faktūras, šių dokumentų išrašymo dienos data. Prekės, kuriomis prekiaujama komiso pagrindais, yra registruojamos apskaitoje prekę pardavus, pagal prekės autoriaus pateiktą sąskaitą faktūrą arba kvitą, šio dokumento išrašymo dienos data. VDA pagamintos prekės apskaitoje registruojamos jas pagaminus, visų prekės gamybos sąnaudų apskaičiavimo dienos data. Buhalterinėje apskaitoje įregistruotos prekės pajamuojamos Atsargų balanso sąskaitose. Prekes pajamuoja Buhalterijos buhalteris, VDA leidyklos leidinius pajamuoja VDA leidyklos buhalteris.

30. VDA įsigytos perpardavimui ir pagamintos prekės apskaitoje registruojamos atitinkamai jų įsigijimo arba pagaminimo savikaina. Komiso pagrindais parduotos prekės registruojamos apskaitoje prekės įsigijimo iš prekės autoriaus savikaina (sutartyje nurodyta prekės autoriaus nustatyta prekės kaina).

31. Perpardavimui skirtos prekės, įsigytos užsienio valiuta, apskaitoje registruojamos atsargomis eurais, taikant pirkimo dieną galiojančią apskaitoje taikomą euro ir užsienio valiutos santykį, kurį skelbia Lietuvos bankas. Jei VDA už įsigytas prekes atsiskaito užsienio valiuta, šių prekių savikaina apskaičiuojama pagal pirkimo dieną galiojančią apskaitoje taikomą euro ir užsienio valiutos santykį, skelbiamą Lietuvos banko.

32. Į perpardavimui skirtos prekės įsigijimo savikainą įtraukiama prekės įsigijimo kaina, atvežimo išlaidos ne Akademijos transportu, negražintini mokesčiai. Jeigu perpardavimui skirtoms prekėms įsigyti lėšos buvo gautos iš biudžeto eilutės „finansavimo sumos kitoms išlaidoms“, prekes registruojant apskaitoje atliekamas prekėms įsigyti naudotų finansavimo sumų pergrupavimas, finansavimo sumas kitoms išlaidoms pakeičiant į finansavimo sumas prekėms.

33. Kai VDA prekės gaminamos, kol nėra suformuotos pardavimui, apskaitoje registruojamos nebaigtos gamybos faktinių išlaidų suma. Pagaminus produkciją, pagal pagamintos produkcijos aktą, prekės registruojamos pagamintos produkcijos savikainos sąskaitose ir mažinama nebaigtos gamybos sąskaitos likučio suma pagal buhalterinę pažymą.

34. Jeigu VDA leidyklos išleistais leidiniais didinamas VDA bibliotekos fondas, buhalterinėje apskaitoje pergrupuojamos leidiniams išleisti skirtos finansavimo sumos.

35. Kai leidinys nebaigiamas išleisti tą patį mėnesį, kai buvo pradėtas leisti, ataskaitinio mėnesio pabaigoje toks leidinys apskaitoje registruojamas „nebaigta gaminti produkcija“. Kiekvieno mėnesio paskutinę dieną VDA atsakingas darbuotojas, kuruojantis leidinio leidybą, apskaičiuoja tiesiogines ir netiesiogines gamybos išlaidas, turėtas leidžiant konkretų leidinį, ir paruošia buhalterinę pažymą, kurioje nurodoma, kiek tiesioginių ir netiesioginių išlaidų, pagal kiekvieną sąskaitų plano sąnaudų sąskaitą, priskiria tam tikram leidiniui išleisti/pagaminti. Paskutinę mėnesio dieną apskaičiuota kitų tiesioginių ir netiesioginių leidinio leidybos išlaidų suma, išskyrus leidybai sunaudotas medžiagas ir žaliavas, mažinama sąnaudų ir didinama nebaigtos gamybos (leidinio leidybos) sąskaitos likučio suma. (Šio punkto nuostata taikoma ir gaminant kitą VDA produkciją).

36. Prekes registruojant apskaitoje kiekvienam prekių nomenklatūriniam vienetui turi būti sukurta duomenų kortelė, kurioje nurodoma prekės įsigijimo ar pagaminimo data, klasifikatoriaus kodas, pavadinimas, mato vienetas, kiekis, įsigijimo ar pagaminimo savikaina, suma, saugojimo vieta, tiekėjo pavadinimas, atsargų grupė, įkainojimo metodas, detalizavimo požymis, įsigijimo šaltinis, darbuotojas, kuriam priskirtas šis turtas, nurašymo iš balanso apskaitos pagrindas.

37. Atsargų apskaitoje registruojama kiekviena su prekės sunaudojimu, pardavimu ar kitokiu perleidimu susijusi ūkinė operacija. Atsargų apskaitoje registruojant prekių pardavimą ar kitokį perleidimą, nurašymą nurodoma: prekės įsigijimo ar pagaminimo finansavimo šaltinis, valstybės funkcija, programa, išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnis. Prekių sunaudojimas įforminamas atsargų nurašymo aktais, o parduotos ar kitaip perleistos prekės nurašomos pagal sąskaitą faktūrą.

38. Kartą per metus už prekių/atsargų apskaitą atsakingas Buhalterijos darbuotojas parengia atsargų inventorizavimo aprašą – sutikrinimo žiniaraštį, nurodydamas atsargų kiekį ir mato vienetą, kodą iš atsargų registro, buvimo vietą ir asmenį, kuris atsakingas už atsargas. Atsargas inventorizuoja VDA rektoriaus įsakymu sudaryta inventorizacijos komisija. Inventorizacija atliekama pas kiekvieną už prekių saugojimą atsakingą asmenį. Inventorizacijos komisijos nariai ir už atsargų apskaitą atsakingas asmuo parašais patvirtina inventorizavimo apraše – sutikrinimo žiniaraštyje užfiksuotus, pas už prekių saugojimą atsakingą asmenį rastų prekių/atsargų likučius kiekiu ir sumine išraiška.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

39. Už Aprašo nuostatų laikymąsi atsakingas kiekvienas Apraše įvardintas atitinkamas procedūras / veiksmus atliekantis VDA darbuotojas ir jo padalinio vadovas.

40. Aprašo nuostatų laikymosi koordinavimą ir kontrolę buhalterinėje apskaitoje atlieka VDA vyr. buhalteris.
